

УДК 81'276.6:62]:378.147

DOI [https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2025.1\(96\).08](https://doi.org/10.32782/NPU-VOU.2025.1(96).08)

Ганна БОЙКО

доктор філософії, доцент,
доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування
Національний університет харчових технологій
<https://orcid.org/0000-0001-9343-6601>

Людмила ЮРЧУК

старший викладач кафедри іноземних мов
професійного спрямування
Національний університет харчових технологій
<https://orcid.org/0009-0000-1550-2335>

ЖАНРОВО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ

У статті розглянуто жанрово-стилістичні особливості технічних текстів, призначених для формування професійно орієнтованої читацької компетентності в здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійними програмами «Харчові технології та інженерія» і «Інжиніринг харчових та біотехнологічних виробництв». Окреслено поняття «текст», «технічний стиль» і «технічний текст». Визначено, що для формування професійно орієнтованої читацької компетентності в майбутніх інженерів найбільш актуальними жанрами технічних текстів є каталоги приладів й обладнання та інструкції з монтажу й експлуатації обладнання. Проаналізовано лексичні та граматичні особливості цих типів текстів. З огляду на те, що каталоги, особливо інструкції експлуатації, є досить складними для сприйняття читачем, на початкових етапах формування професійно орієнтованої читацької компетентності варто використовувати навчальні тексти. Визначено, що найбільш корисними для цього є науково-популярні тексти та професійно орієнтовані тексти, розглянуто їхні лінгвістичні особливості.

Ключові слова: професійно орієнтована читацька компетентність, майбутні інженери, технічний текст, граматичні особливості, лексичні особливості.

Hanna BOIKO, Liudmyla YURCHUK

GENRE AND STYLISTIC FEATURES OF TECHNICAL TEXTS FOR THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONALLY ORIENTED READING COMPETENCE FOR PROSPECTIVE ENGINEERS

In the article genre and stylistic features of technical texts for the development of professionally oriented reading competence for the students that study at educational professional programs "Food Technologies and Engineering" and "Engineering of Food and Biotechnological

Productions". The terms "text", "technical style" and "technical text" have been outlined. It has been determined that the most actual genres for the development of professionally oriented reading competence for prospective engineers are devices and equipment catalogues and instruction and maintenance manuals. Lexical and grammar features of these texts have been analyzed. Because catalogues and especially instruction and maintenance manuals are complex for readers, educational texts should be used at the first stages of the professionally oriented reading competence development. It has been recognized that scientific popular and professional texts are the most useful for this purpose. Linguistic features of these texts have been outlined.

Key words: professionally oriented reading competence, prospective engineers, technical text, grammar features, lexical features.

Вступ. У житті сучасної людини читання відіграє дуже важливу роль. Читання іноземною мовою є видом мовленнєвої діяльності, що дає змогу не імітувати, а відтворювати одну з форм реального спілкування іноземною мовою. У результаті читання відбувається процес отримання інформації. Тож процес формування читачької компетентності потрібно будувати так, щоб здобувачі вищої освіти сприймали його як реальну діяльність, яка має практичне значення. Обмежена кількість навчальних годин, що відводиться на вивчення іноземної мови в нелінгвістичних закладах вищої освіти (далі – ЗВО), не забезпечує реальних умов для навчання здобувачів вищої освіти читання будь-якого тексту. Тому необхідно визначити й обмежити поставлені завдання. Із цією метою необхідно насамперед визначити сутність практичного опанування іноземної мови. Практичне опанування іноземної мови насамперед полягає в умінні здобувача вищої освіти використовувати розвитку вміння з іноземної мови у своїй практичній діяльності та визначається профілем навчального закладу й специфікою роботи майбутнього фахівця. Так, для випускників технічних закладів вищої освіти важливими є вміння розуміти опис приладів, технічних і технологічних робочих процесів, описи новітньої апаратури тощо. Цими завданнями й має визначатися правильне ставлення до читання як самостійного виду мовленнєвої діяльності, основним завданням якого є отримання інформації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблеми формування компетентності в професійно орієнтованому читанні майбутніх фахівців займаєть-

ся низка науковців. Питання формування професійно орієнтованої читачької компетентності в майбутніх викладачів засобами інтернет-ресурсів вивчають І. В. Корейба та Ю. В. Британ. О. С. Малюга досліджує навчання професійно орієнтованого читання наукових текстів студентами магистратури аграрних спеціальностей. Формуванню англомовної компетентності в читанні в майбутніх фахівців з інформаційних технологій присвячені наукові праці Н. Л. Добровольської та О. С. Синекон. Жанрово-стилістичні особливості науково-технічних текстів перебувають у центрі уваги І. В. Корунця, Т. Р. Кияка, Н. В. Дячук, І. Л. Білюк, А. П. Болотнікової, Н. В. Бечкало, Є. М. Сусіденко, С. В. Баранової, А. М. Шишко. Питанням наукової термінології присвячено дослідження Л. М. Черноватого, Л. Б. Гречини, А. С. Коваленко, О. М. Гібаленко, О. А. Бочарової, Т. Н. Годун, О. Г. Корбут, В. В. Марченко, М. В. Шух.

Водночас досліджень особливостей технічних текстів, призначених для формування професійно орієнтованої читачької компетентності в майбутніх фахівців з харчових технологій та майбутніх інженерів, які спеціалізуються на обладнанні харчових виробництв, недостатньо. Тому **мета статті** – вивчити жанрово-стилістичні особливості технічних текстів, потрібних для формування професійно орієнтованої читачької компетентності в здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 181 «Харчові технології», освітньо-професійна програма «Харчові технології та інженерія», та спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування», освітньо-професійна програма «Інжиніринг харчових та біотехнологічних виробництв».

Виклад основного матеріалу. Перед немовним технічним закладом вищої освіти, на нашу думку, стоїть завдання сформува-ти професійно орієнтовану читацьку компетентність, яка надасть змогу майбутнім інженерам читати фахові тексти певної складності на основі знайомого лексичного та граматичного матеріалу. Розглянемо особливості фахових текстів докладніше.

Поняття «текст» М. П. Кочерган розуміє як певну форму спілкування, яка бере до уваги особливості автора й адресата, а також специфіку ситуації [4, с. 161]. Текст та пов'язані з ним соціокультурний контекст і ситуація є компонентом дискурсу, а дискурс, своєю чергою, є лінгвістичним складником комунікації [2, с. 59]. Науково-технічний дискурс має низку особливостей, які визначають його тематику та функціональні риси, як-от істинність, нормативність, вживання великої кількості термінів, чітка структура [7, с. 201].

Варто також зауважити, що зазвичай прийнято вживати терміни «науково-технічний дискурс» або «науково-технічний стиль». Але між науково-технічним і технічним стилями є глибокі відмінності, тому що вони функціонують у різних сферах людської діяльності [3, с. 23]. Тому в нашій науковій розвідці ми послуговуємося термінами «технічний стиль» і «технічний текст».

Технічний іншомовний текст слідом за О. С. Синєкоп розуміємо як автентичний професійно орієнтований іншомовний текст, який є продуктом носія мови та може бути використаний з метою формування професійно орієнтованої читацької компетентності в майбутніх фахівців [9, с. 22].

Основною метою технічного тексту є прагматична, тобто передання професійної інформації читачу та надання йому інструкцій для подальшого виконання технічних завдань. Ці тексти містять дані та інструкції, призначені для практичного використання [2; 11]. Основними характеристиками фахових технічних текстів дослідники вважають точність, лаконічність, логічну послідовність висловлювання, інформативність, об'єктивність, однозначність, предметність [8; 11].

З огляду на те, що розуміння технічного тексту потребує певного обсягу знань не лише мовного матеріалу, а й спеціальності, відображеної в змісті текстів, вважаємо, що до таких типів технічних текстів варто зарахувати:

1. Каталоги та проспекти приладів, машин, різних матеріалів, які містять необхідні дані, а саме: призначення, характеристики, габарити, комплектність, упаковку, ціну тощо.

2. Інструкції з монтажу та експлуатації обладнання або інструкції з робочого процесу, які фірми додають до обладнання, що експортується. Ці матеріали містять: опис приладу, його паспортні дані, відомості з монтажу, налаштування, експлуатації, ремонту тощо.

Каталог – короткий довідковий матеріал технічного характеру, що містить загальний систематизований перелік технічних пристроїв, машин, приладів та інших виробів різного призначення. У каталозі наводяться лише основні технічні характеристики, що визначають принципові особливості виробів, які дають змогу вибрати необхідні для експлуатації типи.

Проспект – це торгова фірмова публікація, яка містить інформацію про вироби фірми та умови їх придбання. У проспекті фірми надається короткий загальний огляд продукції, яка випускається, наводяться відомості про сфери її застосування із зазначенням точності, надійності й міцності конструкції виробів фірми, а також дають технічну специфікацію пропонованих фірмою технічних виробів.

Більш детальні відомості викладаються в інструкціях, що додаються до обладнання. У них надано додаткові відомості щодо користування, монтажу, експлуатації та ремонту. В інструкціях, крім блок-схеми, є принципова схема електричних з'єднань і монтажна схема.

Крім каталогів та інструкцій зазначеного типу, випускаються інформаційні матеріали на різні технічні вироби та технологічні процеси.

Проведений аналіз структури змісту текстів каталогів, проспектів та інструкцій визначив можливість установити доступ-

ність цих матеріалів для майбутніх інженерів. Сутність структурних рис каталогів та інструкцій – призначення приладу, опис конструкції, умов роботи, специфікацій – становить зміст діяльності інженера-механіка, інженера-енергетика, інженера-технолога під час монтажу, налаштування та ремонту обладнання і його роботи в заданих конкретних умовах.

Так, каталоги та інструкції є тим типом текстів, який орієнтує здобувачів вищої освіти на використання іноземної мови в майбутній професійній діяльності.

Рациональність вибору такого типу технічних текстів підтверджується вимогами практики та думкою випускників, стейкхолдерів та викладачів нелінгвістичних закладів вищої освіти. Обмеження типу текстів призводить до обмеження мовних явищ, які характерні для цього типу літератури, тобто робить реальним завдання у сфері формування професійно орієнтованої читацької компетентності.

Аналіз зразків каталогів, проспектів та інструкцій показав, що для такого типу текстів характерна наявність певних граматичних структур:

1. Модальне дієслово + пасивний інфінітив: *Any defects in the machine or its operation **must be immediately communicated** to the manufacturer. The machine always rests on a pallet and **can then be packed** in one of the following ways: machine wrapped in nylon bubble wrap; machine placed in a thick cardboard box.*

2. Герундій: *The operator is strongly advised against **loading** the flour into the bowl. Before **starting** any handling procedure, check the total weight of the machine.*

3. Present Simple Active: *A robust, steel body **contains** and **supports** the various machine components. The upper transmission group **rotates** the spiral tool.*

4. Present Simple Passive: *This movement **is executed** by means of a robust, forged shaft carried by a support with ball bearings. The machine **is held** in place by two vertical threaded bars and one transverse bar*

5. Future Simple Active: *In this case, the manufacturer **will promptly analyse** the problem and, together with the buyer, **will establish** the type of intervention required.*

6. Present Perfect Passive: *This line of spiral mixers **has been designed** for the purpose of kneading food dough, which has as primary ingredients flour and water. Once the work cycle **has been started** by pressing the Start button, the machine continues to knead the dough until the set work time has elapsed.*

Ці граматичні форми мають найбільшу частотність уживання. На підставі цього можна сказати, що вищезазначені граматичні форми є найбільш типовими для технічних текстів певної складності (тобто каталогів та інструкцій) і мають першорядне значення для формування в майбутніх інженерів професійно орієнтованої читацької компетентності.

З погляду лексичної характеристики обраного нами типу технічної літератури, яку ми вважаємо необхідною для майбутніх інженерів, варто відзначити наявність термінів, інтернаціоналізмів (*carbohydrate, vitamin, protein, energy, element ingredient, contact*), неологізмів (утворених за допомогою афіксації, конверсії, словосполучень), скорочень, фірмових найменувань, англійських та американських одиниць вимірювання (*foot, inch, pound*).

Розглянемо детальніше терміни, використання яких є однією з характерних рис технічних текстів. Під термінами А. С. Коваленко, О. М. Гібаленко розуміють лексичні одиниці, які мають мовні особливості, характерні для будь-яких одиниць словникового складу, але при цьому відрізняються від загальних лексичних одиниць тим, що виражають наукові поняття, властиві лише конкретній галузі науки й техніки [5, с. 150]. Екстраполюємо класифікацію термінів, яку пропонують А. П. Болотнікова та Н. В. Бечкало [1, с. 121], згідно зі специфікою нашого дослідження.

Відповідно до спеціалізації терміни поділяють на:

- загальнотехнічні: *nutrition, content*;
- міжгалузеві: *processing, production*;
- вузькоспеціальні: *tempering, conching*.

Відповідно до структурного принципу виокремлюють:

- 1) терміни-слова:
 - а) прості: *fat, protein*;

б) складні / багатокореневі: *monounsaturated, polyunsaturated*.

2) терміни-словосполучення:

а) двокомпонентні: *the control panel, breaking column, safety cover, forged shaft, work cycle, fatty acid, intrinsic sugar, extrinsic sugar*;

б) трикомпонентні: *essential amino acid, a rotation spiral tool, upper transmission group, lower transmission group*;

в) багатокомпонентні: *high biological value protein, low biological value protein*.

У технічній терміносистемі науковці виокремлюють таке явище, як полісемія або багатозначність терміна [6, с. 36–414; 10, с. 245; 5, с. 153], коли термін може мати різні значення в межах різних наук або технічних галузей. Наприклад:

- load 1) навантаження *опір матеріалів*
- 2) напруга *електрика*

Відповідно до наших спостережень, в терміносистемі простежується таке явище як внутрішньомовна омонімія, коли слово у загальноновживаній мові має одне значення, а в певній технічній галузі – інше. Наприклад:

- shop 1) магазин *загальноновживане слово*
- 2) цех *tex.*
- part 1) частина, розділ *загальноновживане слово*
- 2) деталь *tex.*

Дослідники також звертають увагу на таке явище, як синонімія в терміносистемі, яка, на відміну від синонімії в загальноновживаній мові, має низку особливостей: відсутність експресивних конотацій, різнорідність у семіотичному вираженні, стилістична диференціація в межах наукового стилю, диференціація відповідно до галузі застосування [5, с. 152].

Ці лексичні особливості англomовних технічних текстів варто враховувати в процесі формування професійно орієнтованої читацької компетентності майбутніх інженерів.

Але оскільки каталоги, особливо, інструкції, є досить складними для сприйняття не підготовленим читачем, вважає-

мо, що на початкових етапах формування професійно орієнтованої читацької компетентності варто використовувати навчальні тексти.

Особливе призначення навчальних текстів – підвести студентів до читання технічних текстів за фахом. З огляду на це, постає питання про те, який текст доцільно запропонувати як модель для першого етапу навчання. На перший погляд, до технічної літератури належать науково-популярні тексти. Ми не заперечуємо їхньої значної освітньої цінності. Але науково-популярна література не надто близька до каталогів та інструкцій, розуміти які майбутній інженер зобов'язаний. Науково-популярна література тим і відрізняється від наукової і особливо від технічної літератури, що в ній широко використовують стилістичні засоби, які наближають її до публіцистичного або навіть художнього стилю. У нелінгвістичних закладах вищої освіти через обмежену кількість навчальних годин, які відводяться на вивчення іноземної мови, немає можливості відпрацьовувати ці особливості науково-популярного тексту. Тому ми вважаємо, що науково-популярні тексти не можуть бути сходячкою у формуванні професійно орієнтованої читацької компетентності через свою стилістичну відмінність від технічного тексту. Водночас риси науково-популярної літератури містять у текстах про історію відкриттів, винаходів, а також у стислих інформативних статтях з технічних журналів або інтернет-видань. Ці тексти, безсумнівно, цікаві та містять пізнавальний матеріал для здобувачів вищої освіти, хоча в певному сенсі і є повторенням відомих їм фактів, які викладено в підручниках з дисциплін загальноосвітнього та загальнотехнічного циклів українською мовою. Цікавий зміст сприяє розвитку вміння не лише розуміти основні факти зі змісту, а також шукати речення, які несуть змістове навантаження, стежити за розвитком сюжету, не відволікаючись на другорядні факти. Вельми суттєво, що такі тексти дають можливість установлювати міжпредметні зв'язки.

На лексичному рівні для науково-популярних текстів властиве вживання інтернаціоналізмів (*problem, theory, experiment, result, principle*) і термінів (*force, gravitation, lever, motion*). До найбільш уживаних граматичних конструкцій у цих текстах належать:

1. Past Simple Active: *Galileo went even further in mechanics to lay the foundation for a new science. A. Einstein introduced relatively theory which made it impossible to define rest or a straight line, thus destroying Newtonian mechanics in certain crucial areas of physics.*

2. Past Simple Passive: *The highest point of kinematical study in antiquity was reached in the 2-d century A.D. by the Greek astronomer Ptolemy.*

Певний відбір текстів та їх методичне опрацювання передбачає деяке відмежування цих текстів від науково-популярної літератури. Водночас характер змісту текстів дає змогу розглядати їх як загальноосвітні тексти, побудовані з урахуванням широкого використання міжпредметних зв'язків із дисциплінами загальноосвітнього та загальнотехнічного циклів. Так, для першого етапу навчання ми обираємо тип тексту загальноосвітнього плану.

Ступінь наближення моделі навчального тексту до вищезазначених типів тексту – каталогів та інструкцій – залежить від насичення її характерними для текстів певної складності граматичними формами та від її структурних особливостей. Тому використання в навчальному процесі текстів загально технічного характеру дає змогу ще більше наблизити модель навчального тексту до оригінального. Уважаємо за доцільне зупинитися на професійно орієнтованих текстах за фахом. Такий вибір пояснюється можливостями, які надає загальнотехнічний текст як щодо своєї структурної побудови, пов'язаної зі змістом, так і щодо добору мовних засобів. Текстам з таких навчальних дисциплін, як хімія, фізика, математика, прикладна механіка, матеріалознавство, електротехніка, притаманні своя логіка й послідовність у викладенні матеріалу.

Внутрішня логіка й послідовність викладення матеріалу дають змогу врахувати

в композиційній побудові структурні особливості каталогу та інструкції. Це зближення насамперед проявляється в схемі загальної побудови тексту. Так, сам зміст текстів загально технічного характеру дає змогу виявити в них структурні елементи, притаманні оригінальному технічному тексту на зразок каталогу або інструкції, оскільки вони містять необхідну інформацію для правильного поводження з приладом і його експлуатації: призначення, опис пристрою, принцип дії, типи, застосування. Послідовне подання інформації забезпечує строгість і точність логічної структури тексту.

Для професійно орієнтованих текстах за фахом характерне вживання таких граматичних структур:

1. Present Simple Active: *Other goals of structural mechanics analyses **include** determining flexibility of a structure and computing properties. Civil engineers often **deal with** large and complex structures. Raw meat **contains** harmful bacteria. Alternative protein **includes** products made from soya beans.*

2. Модальне дієслово + пасивний інфінітив: *Metals **may be mixed** with other elements especially other metals to produce alloys which will have improved properties. Mechanisms **may be categorized** in several different ways to emphasize their similarities. A wide variety of meat and poultry **can be used** in cooking.*

3. Present Simple Passive: *Nylon **is used** for making plastic machine parts as it is low cost and long lasting. Ascorbic acid **is often added** to bread mixtures when these are manufactured industrially.*

4. Герундій: *The ascorbic acid speeds up the fermentation process when **making** bread. It is important to clean surface and equipment thoroughly **after preparing** meat.*

Для професійно орієнтованих текстах за фахом властиве вживання інтернаціоналізмів (*structure, material, static, dynamic, mass, construction, project*), аббревіатур (*TVP, EDM, CNC, YAG laser*) та термінів. У цьому типі текстів, як і в інструкціях з експлуатації та каталогах, вживаються не лише терміни-слова, а й терміни-словосполучення. Наведемо приклади:

- 1) терміни-слова:
 - а) прості: *force, torque, power, fastener, bearings, springs*;
 - б) складні / багатокореневі: *thermoplastics*.
- 2) терміни-словосполучення:
 - а) двокомпонентні: *gear trains, chain drivers, motion momentum, output forces, input forces*;
 - б) трикомпонентні: *electric discharge machining, computer numerical control, textured vegetable protein*;
 - в) багатоконпонентні: *Neodymium-Doped Yttrium Aluminum Garnet*.

Тематика і зміст текстів забезпечують наявність достатньої кількості екстралінгвістичних опор. Крім контексту, який дає змогу застосовувати знання, дисциплін загальнотехнічного циклу, ці тексти можуть бути проілюстровані великою кількістю схем, креслень, малюнків, алгебраїчних виразів, фізичних або хімічних формул.

Наявність екстралінгвістичних опор інтернаціонального характеру наближає навчальну модель тексту до оригінального технічного тексту обраного нами типу і, крім того, створює великі можливості для смислової здогадки. Актуальними є безперекладні способи розкриття значення лексики, як-от здогадка за контекстом; здогадка про значення слова за знайомими елементами, з яких складається це слово; здогадка про значення слова, у якому звучання й значення збігаються зі звучанням і значенням у рідній мові. В основі здогадки

за контекстом лежить наявність достатнього особистого досвіду читача, а специфіка іноземної мови як дисципліни в нелінгвістичному технічному ЗВО виявляється насамперед у тому, що її вивчення може бути пов'язане зі змістом дисциплін профільного циклу й може мати практичну можливість використання.

На останньому етапі навчання здобувачі вищої освіти працюють безпосередньо з технічними текстами, які були окреслені вище, – каталогами, інструкціями.

Висновки. Так, ми визначили, що для формування професійно орієнтованої читацької компетентності в майбутніх інженерів потрібно використовувати насамперед тексти каталогів та інструкцій з експлуатації. Основними рисами цих текстів є точність, лаконічність, логічна послідовність висловлювання, інформативність, об'єктивність, однозначність, предметність. Вони призначені для практичного використання. Для текстів цього типу характерне вживання певних граматичних структур (Модальне дієслово + пасивний інфінітив, Герундій, Present Simple Passive, Present Perfect Passive) та вживання великої кількості термінів. І саме вивченню цих термінів і граматичних конструкцій необхідно надати першорядного значення. Щоб підвести студентів до читання технічних текстів за фахом, на початкових етапах пропонуємо застосовувати науково-популярні та професійно орієнтовані навчальні тексти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Болотнікова, А.П., & Бечкало, Н.В. (2019). Специфіка перекладу науково-технічних текстів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Філологія*. 41, том 19 С. 120–123. DOI <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.41.2.29>
2. Добровольська, Н. (2021). *Формування в майбутніх фахівців з інформаційних технологій англомовної компетентності в читанні та говорінні*. (Дис. докт. філ.) Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.
3. Дячук, Н.В., & Білюк, І.Л. (2023). Теоретичні аспекти перекладу науково-технічних текстів. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія», Серія «Філологія»*. 17 (85) С. 49–53.
4. Кочерган, М. П. (2008). *Загальне мовознавство*. Київ : Академія.
5. Коваленко, А.С., Гібаленко, О.М., Бочарова, О.А., & Годун, Т.Н. (2020). Лінгвістичні дослідження термінологічних систем англійських технічних термінів у галузі будівництва та архітектури. *Наука та виробництво*. 23 С. 149–157.

6. **Корбут, О.Г.** (2014). До проблеми труднощів перекладу технічних термінів у студентів машинобудівних спеціальностей. *Advanced Education*. 1 С. 36–41.
7. **Марченко, В.В., & Шух, М.В.** (2020). Лексико-семантичні особливості терміносистеми сучасного англomовного науково-технічного дискурсу. *Молодий вчений*. 8(84) С. 200–204.
8. **Мищенко, А.Л.** (2013). *Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково-технічного перекладу*. Монографія. Вінниця. Нова книга.
9. **Синекоп, О.С.** (2023). *Теорія і практика диференційованого навчання професійно орієнтованого англomовного спілкування майбутніх фахівців з інформаційних технологій*. (автореф. докт. пед.). Київський національний лінгвістичний університет.
10. **Сусіденко, Є.М., & Баранова, С.В.** (2020). Відтворення особливостей науково-технічного тексту в перекладі *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія «Філологія. Соціальні комунікації»*. 31 (70) С. 243–248. DOI <https://doi.org/10.32838/2663-6069/2020.2-2/42>
11. **Шишко, А.** (2024). Сучасні питання та загальні особливості науково-технічного перекладу в сучасних умовах глобалізації. *International Science Journal of Education & Linguistics Vol 3 (2)* С. 126–133. doi: 10.46299/j.isjel.20240302.14.
12. **Fontanet, M.** (2011). *The Technical Translator: the Sherlock Holmes of Translation? Translating English technical texts (parts I and II)*. Genève: Cern and University of Geneva, P. 18–26.

REFERENCES

1. **Bolotnikova, A.P., & Bechkalo, N.V.** (2019). Spetsyfika perekladu naukovo-tekhnichnykh tekstiv. [Specific of scientific technical texts translation]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya Filolohiia*. 41, tom 19 С. 120–123. DOI <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.41.2.29>. [in Ukrainian].
2. **Dobrovolska, N.** (2021). *Formuvannia v maibutnikh fakhivtsiv z informatsiinykh tekhnolohii anhlomovnoi kompetentnosti v chytanni ta hovorinni*. [Development of prospective information technology specialists' English competence in reading and speaking]. (Dys. dokt. fil.) Ternopilskyi natsionalnyi pedahohichnyi universytet imeni Volodymyra Hnatiuka. [in Ukrainian].
3. **Diachuk, N.V., & Biliuk, I.L.** (2023). Teoretychni aspekty perekladu naukovo-tekhnichnykh tekstiv. [Theoretical aspects of scientific technical texts translation]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia», Seriya «Filolohiia»*. 17 (85) С. 49–53. [in Ukrainian].
4. **Kocherhan M. P.** (2008). *Zahalne movoznavstvo*. [General linguistics]. Kyiv: Akademiia. [in Ukrainian].
5. **Kovalenko, A.S., Hibalenko, O.M., Bocharova, O.A., & Hodun, T.N.** (2020). Lnhvistychni doslidzhennia terminolohichnykh system anhliskykh tekhnichnykh terminiv u haluzi budivnytstva ta arkhitektury. [Linguistic study of English technical terms terminological system in building and architecture]. *Nauka ta vyrobnytstvo*. 23 С. 149–157. [in Ukrainian].
6. **Korbut, O.H.** (2014). Do problemy trudnoshchiv perekladu tekhnichnykh terminiv u studentiv mashynobudivnykh spetsialnostei. [On the problem of difficulties in translating technical terms for students of mechanical engineering specialties]. *Advanced Education*. 1 С. 36 – 41. [in Ukrainian].
7. **Marchenko, V.V., & Shukh, M.V.** (2020). Leksyko-semantychni osoblyvosti terminosystemy suchasnoho anhlomovnoho naukovo-tekhnichnoho dyskursu. [Lexical and semantic features of the terminological system of modern English language scientific and technical discourse]. *Molodyi vchenyi*. 8 (84) С. 200–204.

8. **Mishchenko, A.L.** (2013). *Linhvistyka fakhovykh mov ta suchasna model naukovo-tekhnichnoho perekladu*. [Linguistics of professional languages and modern model of scientific and technical translation]. Monohrafiia. Vinnytsia. Nova knyha. [in Ukrainian].

9. **Synekop, O.S.** (2023). *Teoriia i praktyka dyferentsiiovanoho navchannia profesiino oriientovanoho anhlomovnoho spilkuvannia maibutnikh fakhivtsiv z informatsiinykh tekhnolohii*. [Theory and practice of differentiated instruction of professionally oriented English-language communication of the prospective information technology professionals]. (avtoref. dokt. ped.). Kyivskiy natsionalnyi linhvistychnyi universytet. [in Ukrainian].

10. **Susidenko, Ye.M., & Baranova, S.V.** (2020). Vidtvorennia osoblyvosti naukovo-tekhnichnoho tekstu v perekladi. [Reproducing the features of a scientific and technical text in translation]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Seriia «Filolhiia. Sotsialni komunikatsii»*. 31 (70) S. 243–248. DOI <https://doi.org/10.32838/2663-6069/2020.2-2/42>. [in Ukrainian].

11. **Shyshko, A.** (2024). Suchasni pytannia ta zahalni osoblyvosti naukovo-tekhnichnoho perekladu v suchasnykh umovakh hlobalizatsii. [Current issues and general features of scientific and technical translation in modern conditions of globalization]. *International Science Journal of Education & Linguistics Vol 3 (2)* S. 126–133. doi: 10.46299/j.isjel.20240302.14. [in Ukrainian].

12. **Fontanet, M.** (2011). The Technical Translator: the Sherlock Holmes of Translation? *Translating English technical texts (parts I and II)*. Gen ve: Cern and Universitiy of Geneva, P. 18–26. [in English].